

# Dokument nr. 8:149

(2001-2002)

## Forslag fra stortingsrepresentantene Christopher Stensaker, Øyvind Korsberg og Karin S. Woldseth om å avvente en eventuell flytting av Nordlandsdelen fra Statsarkivet i Trondheim til Statsarkivet i Tromsø

Til Stortinget

### Bakgrunn

I St.meld. nr. 22 (1999-2000) Kjelder til kunnskap og opplveing - Om arkiv, bibliotek og museum (ABM-meldingen) - tar riksarkivaren til orde for å flytte Nordlandsdelen av Statsarkivet i Trondheim til Statsarkivet i Tromsø.

Bakgrunnen for dette er rent økonomisk da man med en slik flytting vil, ifølge riksarkivaren, spare 20 pst. på den planlagte utvidelsen av Statsarkivet i Trondheim.

En eventuell flytting vil dele arkivdelen for Nordland i to, slik at de som bruker Statsarkivet i Trondheim i dag, i fremtiden må forholde seg til to statsarkiv; det i Tromsø og fortsatt det i Trondheim.

Dette fordi mange arkiv, som inneholder viktige opplysninger om Nordland, fortsatt vil være å finne i Trondheim.

Nordland har siden tidenes morgen vært underlagt Trondheim administrativt, og mange arkiver kan på bakgrunn av dette ikke deles.

### Utbygging i Trondheim

Siden 1997 har en utvidelse av Statsarkivet i Trondheim vært under planlegging. Romprogrammet var ferdig i 1998 og summerte seg til netto 7 735 kvm.

Forslaget er utarbeidet ved statsarkivet og fremmet av Riksarkivaren uten merknader. Det baserer seg på følgende forutsetninger:

- Magasiner til ca. 50 000 hyllemeter papirarkiver. Dette skal være tilstrekkelig i forhold til de arkiver som er avlevert og for arkiver skapt i forvaltningen til og med 2005 fortløpende avlevert til statsarkivet til 2035-2040.
- Ca. 35 medarbeidere ved institusjonene. Det dreier seg om fast ansatte, engasjerte, sysselsatte m.m.

Med utgangspunkt i dette romprogrammet har Statsbygg Midt-Norge fått utarbeidet en planskisse som omfatter ca. 4 800 kvm. tilbygg og ca. 4 000 kvm. ombygging (BTA) av eksisterende bygning. På grunnlag av denne planskissen er det utarbeidet et kostnadsestimat. Prosjektet vurderes til å ha en kostnad på 94-116 mill. kroner.

På bakgrunn av det høye kostnadsestimatet måtte prosjektet kuttet ned. På bakgrunn av dette ble det besluttet å flytte Nordlandsdelen til Tromsø for å få prosjektet inn under 100 mill. kroner.

Det totale behovet i 2002 er satt til 6 170 kvm., en reduksjon på ca. 1 500 kvm., etter at Nordlandsdelen er tatt ut.

Per 2002 er Nordlandsdelen ca. 4 000 hyllemeter, tilsvarende ca. 400 kvm.

### Brukerne av Statsarkivet i Trondheim

Brukerne av statsarkivet er en sammensatt gruppe. Den rommer studenter fra Det historisk-filosofiske fakultet ved NTNU, bygdebokforfattere, gårds- og slektsforskere, og andre forskere med Midt-Norge og Nordland som område.

Felles for brukerne er at de ikke har vært hørt i saken eller fått nødvendig informasjon vedrørende en eventuell flytting.

Felles for mange av disse er frykten for at en eventuell flytting vil være skadelidende for Nordlandsforskningen, samt meget fordyrende for brukerne, ettersom de da må pendle mellom Trondheim og Tromsø.

For brukere som er bosatt i Nordland er det av kommunikasjonsmessige hensyn også betraktelig enklere, og rimeligere, å reise til Trondheim enn til Tromsø.

For forskere bosatt fra Trøndelagsfylkene og sørover er selvfølgelig Trondheim også å foretrekke.

Mye av arkivaliene er av en slik alder og kvalitet at det ikke vil være mulig å ha annen tilgang enn ved fysisk gjennomgang.

Selv om en del materiale vil bli mikrofilmet gjelder dette kun registre og oversikter, ikke underlagsmateriale og såkalte pakker.

Ettersom Nordland har lang tradisjon med å ha vært underlagt Trondheim finner brukerne det mer naturlig at Nordlandsdelen fortsatt oppbevares i Trondheim, enn at det flyttes til Tromsø, som i dag har arkiv for Troms og Finnmark.

Som nevnt tidligere vil en god del informasjon fortsatt være igjen i Trondheim.

### **Den fysiske flyttingen**

Så langt har det ikke vært mulig å skaffe tilstrekkelig dokumentasjon på hva den fysiske flyttingen vil innebære.

Kostnadene ved en eventuell flytting er heller ikke tatt hensyn til når riksarkivaren har kommet frem til en besparelse på 20 pst. for utbyggingen av Statsarkivet i Trondheim. De 20 pst. gjelder kun selve prosjektet.

En fysisk flytting av 4 000 hyllemeter arkiv er en svært omfattende oppgave. Ettersom dette er mye eldre materiale må de også transporteres med stor forsiktighet og omhu. Slike materialer tar lett uopprettelig skade. Dette er arkivalia som ikke kan erstattes.

Pakking, registrering og arkivsammensetning vil også ta tid.

Avstanden Trondheim - Tromsø er ca. 116 mil og en slik flytting må planlegges nøye.

Da dette tydeligvis ikke er gjort, mener forslagsstillerne at en slik analyse må gjøres før en eventuell flytting igangsettes.

### **Konklusjon**

En flytting av Nordlandsdelen fra Statsarkivet i Trondheim til Statsarkivet i Tromsø er, ifølge Riksarkivaren, kun av økonomisk art.

Dette mener mange er feil prioritering og feil begrunnelse for en flytting som rammer mange brukere av arkivet i dag. Brukerne har ikke fått uttalt seg i saken og har ikke mottatt tilstrekkelig informasjon om flyttingen.

Den fysiske flyttingen, konsekvenser og gjennomføring, har ikke vært belyst eller vært utredet.

### **Forslag**

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen avvende flyttingen av Nordlandsdelen fra Statsarkivet i Trondheim til Statsarkivet i Tromsø til alle sider av saken er belyst og konsekvensutredet.

19. juni 2002